

Як експертна команда формує призначення допоміжних засобів реабілітації: ключові аспекти

Під час проведення оцінювання повсякденного функціонування експертна команда формує рекомендації, що є медичною частиною індивідуальної програми реабілітації (ІПР), яка включає, зокрема, рекомендації щодо допоміжних засобів реабілітації (ДЗР) та медичних виробів (МВ). Це документ, у якому зафіксовано потреби людини в медичній, психологічній, фізичній та соціальній реабілітації. Ці призначення мають бути чітко сформульовані, відповідати функціональному стану людини та її реальним потребам у компенсації обмежень життєдіяльності.

Правовою основою для формування таких рекомендацій є [Порядок проведення оцінювання повсякденного функціонування особи](#), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 року № 1338.

Експертна команда, яка проводить оцінювання повсякденного функціонування людини, **зобов'язана враховувати рекомендації з ІПР**, якщо такий план вже створено. Індивідуальний реабілітаційний план (ІРП) формується **мультидисциплінарною реабілітаційною командою** закладу охорони здоров'я.

Це стосується і призначення ДЗР та МВ — експертна команда має відобразити призначені мультидисциплінарною реабілітаційною командою ДЗРи в рекомендаціях, які є частиною індивідуальної програми реабілітації (ІПР), і формуються за результатами оцінювання.

Якщо індивідуальний реабілітаційний план (ІРП) відсутній, експертна команда може враховувати рекомендації, надані лікуючим лікарем або іншими фахівцями, щодо потреб людини в ДЗР або МВ. Такі рекомендації можуть бути враховані лише за умови, що вони не суперечать функціональному стану людини, визначеному під час оцінювання, і відповідають її реальним потребам у компенсації обмежень життєдіяльності.

Це дозволяє зберегти гнучкість у процесі формування індивідуальної програми реабілітації (ІПР) та забезпечити, щоб усі рішення базувались на актуальних потребах людини.

У рекомендаціях, що є частиною індивідуальної програми реабілітації (ІПР), **має бути зазначено всі допоміжні засоби реабілітації та медичні вироби, яких потребує людина з інвалідністю на момент оцінювання.**

Це включає як потреби, що виникли внаслідок основного захворювання або травми, так і ті, що зумовлені супутніми станами. Законодавство **не встановлює обмежень** щодо джерела або характеру потреби — важливо лише, щоб вона була обґрунтована результатами оцінювання повсякденного функціонування.

Такий підхід дозволяє формувати максимально повну та індивідуалізовану програму підтримки для кожної людини, з урахуванням усіх факторів, що впливають на її здатність до самостійного життя, пересування чи самообслуговування.

Рекомендації щодо допоміжних засобів реабілітації та медичних виробів, які є частиною індивідуальної програми реабілітації, **діють протягом усього строку, на який встановлено інвалідність.**

В окремих випадках може бути зазначено інший, конкретний строк використання певного медичного виробу — тоді діють ці уточнені терміни.

Тривалість користування ДЗР або МВ залежить від визначеної потреби, встановленої під час оцінювання повсякденного функціонування. Це забезпечує відповідність призначень реальному стану людини та дозволяє уникати як надлишкового, так і недостатнього забезпечення.

Під час формування індивідуальної програми реабілітації (ІПР) важливо уникати дублювання призначень одного типу допоміжних засобів реабілітації з різними характеристиками. Наприклад, не слід одночасно вказувати «ліжко з механічним приводом» і «ліжко з електричним приводом».

Таке формулювання створює технічні труднощі при забезпеченні засобами, оскільки унеможливорює однозначне визначення потреби. Це ускладнює процедуру забезпечення ДЗР, яку здійснює Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю.

Щоб забезпечити людину з інвалідністю необхідним засобом без затримок і непорозумінь, експертна команда має чітко вказувати одну конкретну позицію з однозначними характеристиками, яка відповідає функціональному стану та потребам людини.

Для лікарів, учасників експертних команд та інших фахівців доступний навчальний вебінар, у якому детально розглянуто питання призначення допоміжних засобів реабілітації в межах оцінювання повсякденного функціонування:

 [Переглянути вебінар на YouTube](#)

Матеріал містить практичні приклади, типові помилки та відповіді на поширені запитання. Рекомендуємо до перегляду всім, хто задіяний у процесі формування індивідуальних програм реабілітації.